

ОПШТИНА МИОНИЦА

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА
ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА
И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ МИОНИЦА
2015-2018**

Мионица, фебруар-ма 2015. године

САДРЖАЈ	страна
Уводна реч Председника општине Мионица.....	3
Одлука Скупштине општине Мионица о усвајању ЛПА	4
Шта је Локални акциони план за унапређење положаја избеглица, ИРЛ и повратника (ЛАП)	5
Захвалност учесницима/цама у процесу израде ЛПА.....	6
Сажетак (резиме) ЛПА – SUMMARY	7
Општи положај избеглих и интерно расељених лица и повратника по реадмисији.....	8
Поглавље 1: Основни подаци о Општини Мионица.....	8
Поглавље 2: Подаци о избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима по основу Споразума о реадмисији у Општини Мионица	12
Поглавље 3: Анализа ситуације и закључци.....	13
Анализа кључних актера у решавању проблема избеглица, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији у општини Мионица.....	16
Анализа проблема.....	19
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе.....	21
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	22
Поглавље 6: Активности – Задаци за реализацију ЛПА	23
Поглавље 7: Ресурси/буџет.....	32
Поглавље 8: Аранжмани за примену	32
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности.....	33

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Општина Мионица је у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије израдила Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији на територији наше општине, а у циљу што боље интеграције ове категорије грађана.

Проблеми, са којима се сусреће популација избеглих, интерно расељених лица и повратника, сведени су у оквиру Локалног акционог плана. Процес планирања је спроведен кроз идентификовање потреба и специфичних проблема ове популације на територији општине Мионица.

Локални акциони план је темељ и основ за могућност решавања њихових проблема. Проблеми ће се решавати плански, у складу са потребама корисника, а све у циљу унапређења квалитета живота, односно што ефикаснијег интегрисања у Републици Србији.

Општина Мионица је отворена за сарадњу, спремна да реализује Локални акциони план током планираног периода, и тако ублажи проблеме са којима се суочавају грађани који су насилно расељени, као и да убрза што боље њихово интегрисање у Србији.

Локални акциони план ће спроводити локални кадрови, ослањајући се на стручно знање и искуство, уз подршку Комесаријата за избеглице и миграције РС.

**ПРЕДСЕДНИК
ОПШТИНЕ МИОНИЦА
Бобан Јанковић, с.р.**

Одлука Скупштине општине Мионица о усвајању ЛАП-а

На основу члана 36. Статута Скупштине општине Мионица ("Службени гласник СО Мионица", број 8/2008),

Скупштина општине Мионица на седници одржаној дана 03.06.2015. године, донела је

О Д Л У К У

о усвајању локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији општине Мионица за период 2015-2018. године

I Усваја се локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији општине Мионица за период 2015-2018. година.

II Ову Одлуку објавити у "Службеном гласнику општине Мионица".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ МИОНИЦА

Број: 560-7/2015

Мионица, 03. 06. 2015. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Мирослав Бурић

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА
ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА
И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ МИОНИЦА
2015-2018**

Општина Мионица јануар 2015. год.

Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији?

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица (у даљем тексту: ИРЛ) и повратника по основу Споразума о реадмисији (у даље тексту: повратника) подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, ИРЛ и повратника у Општини Мионица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице. У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских Република и Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус држављана Републике Србије али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблема настале у току избегличког статуса. Повратници су сви они грађани Србије који су изгубили или нису имали право боравка у земљама ЕУ.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Мионица, настао је као резултат учешћа у Пројекту *“Јачање капацитета институцијама Републике Србије за управљање миграцијама и реинтеграцију повратника“ (СВММ пројекат)*. Пројекат финансира Европска Унија, а реализује Међународна организација за миграције (ИОМ). Корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за избегла, интерно расељена лица и повратнике: Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије, Министарство за рад, запошљавање борачка и социјална питања, Министарство спољних послова, Републички завод за статистику, као и друга надлежна министарства, општинска повереништва/повереници, центри за социјални рад, чланови савета за миграције и други релевантни представници локалне самоуправе.

Стратешки оквир Пројекта одрађен је у складу са политиком и правцима дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област.

Локални план акције за унапређење положаја избеглих и ИРЛ доноси се за период од 4 године (2015-2018).

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника у Општини Мионица, заснивао се на свеобухватном приступу чије су карактеристике да је пре свега, спроведен у локалној заједници са специфичностима локалне заједнице и укључује битне актере процеса организоване подршке избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници.

ЛАП је заснован реалним могућностима, одговара постојећим ресурсима и прилагођен потребама унапређења положаја избеглих, ИРЛ и повратника користећи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената. У поступку процеса прикупљања податка и анализе података о положају и потребама избеглих, ИРЛ који је спроведен у августу 2010. године, а обновљен у периоду децембар 2014 – април 2015, коришћени су следећи извори: интервјуи са потенцијалним корисницима и састанци са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци

Комесаријата за избеглице Републике Србије, Повереника за избеглице, Центра за социјални рад, Црвеног крста, итд.

Према доступним подацима, од потписивања Споразума о реадмисији с ЕУ 2007. године преко канцеларије за реадмисију, која се налази на аеродрому "Никола Тесла" у Београду, у Општини Мионица се вратило 5 држављана Србије (март/април 2012) који нису имали или су изгубили основ боравка. Поверенику за избеглице и миграције није се обратио нико. Овим планом је обухваћена и ова категорија, како би у предстојећем периоду, постојала могућност решавања и његових егзистенцијалних проблема и побољшања услова живота, који су сличне природе као и проблеми избеглих и ИР лица.

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника на територији општине Мионица, формиран је Савет за управљање миграцијама и трајно решење проблема избеглица и интерно расељених лица на територији општине Мионица (у даљем тексту Савета), коју чине представници локалне самоуправе, као носиоци процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и повереника за избеглице и миграције, као и институције система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих, ИРЛ и повратника.

Улога Савета била је да:

- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, ИРЛ и повратницима;
- Креира планове и конкретне мере за унапређење положаја избеглица, ИРЛ и повратника, те дефинише правце будућег развоја;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира, прати реализацију и оцењује успешност претходног локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини Општине на усвајање.

Чланови Савета су:

1. Милован Лекић, председник Савета;
2. Весна Радовановић, повереник за избеглице и миграције, заменик председника Савета;
3. Мирјана Обрадовић, представник ЗЦСР "Солидарност" Љиг, Лајковац и Мионица, одељење у Мионици, члан Савета;
4. Данијела Неговановић, представник Националне службе за запошљавање филијала Ваљево, испостава Мионица, члан Савета;
5. Стоја Лазаревић, секретар Црвеног крста, члан Савета;
6. Милоје Станковић, представник ЈП "Дирекција за планирање и изградњу општине Мионица" Мионица, члан Савета;
7. Драгица Суботић, Начелник Одељења за општу управу, члан савета

Захваљујемо се свим члановима Савета за припрему и израду Локалног плана акције за унапређење положаја избеглица, интерно расељених лица и повратника у општини Мионица, на учешћу у процесу планирања.

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања били су представници различитих институција, организација група, укључујући и групе потенцијалних корисника који су повремено учествовали у консултативном процесу.

У различитим фазама рада, стручну подршку процесу локалног акционог планирања и израде финалног документа пружили и су представници Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије и УНХЦР-а, којима овом приликом изражавамо поседну захвалност, на стручној и несребичној подршци.

САЖЕТАК (резиме)

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Мионица (2015 -2018) је плански документ усмерен на трајно стамбено, егзистенцијално и одрживо збрињавање избеглих, интерно расељених лица и повратника у локалној заједници. У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус држављана Републике Србије али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблема. Повратници су сви они грађани Србије који су изгубили или нису имали право боравка у земљама ЕУ. Према подацима Комесаријата за избеглице Републике Србије на територији Општине Мионица регистровано је 1314 избеглих и 97 интерно расељених лица. Овај план акције односи се на побољшање њиховог социјалног и материјалног статуса. Повратника по Споразуму о реадмисији пријављених код повереника за избеглице и миграције нема.

Општи циљ Локалног акционог плана је побољшање услова живота избеглих, ИРЛ и повратника по споразуму о реадмисији кроз побољшање социјално-материјалног положаја, обезбеђење простора за становање, економско оснађивање и финансијску помоћ за самозапошљавање.

Специфични циљеви су:

Специфични циљ бр. 1: У периоду 2015-2018. године трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих, ИРЛ и повратника, која имају започет, недовршен стамбени објект или објект који је неопходно санирати или адаптирати, доделом помоћи у грађевинском материјалу.

Специфични циљ бр. 2: У периоду 2015-2018. трајно решити питање за најмање 4 породице избеглих, ИРЛ и повратника, откупом одговарајућих сеоских домаћинстава.

Специфични циљ бр. 3: У периоду 2015-2018. године обезбедити услове за решавање стамбених проблема најмање 16 породица избеглих лица, изградњом стамбене зграде за становање у заштићеним условима.

Специфични циљ бр. 4: У периоду 2015-2018. године обезбедити услове за решавање стамбеног питања најмање 4 породице избеглих, ИРЛ и повратника доделом монтажних кућа.

Специфични циљ бр. 5: У периоду 2015-2018. године обезбедити помоћ у виду доделе гранта за економско оснаживање за најмање 20 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз програме самозапошљавања, односно путем доделе средстава за доходовне активности .

Реализација пројектних активности, као и оцена успешности примене Локалног акционог плана и доношења евентуалних корективних мера дефинисани су планом мониторинга (праћења) и евалуације (оцењивања). У току периода имплементације, припремаће се редовни годишњи извештаји, а локална јавност ће се редовно обавештавати о свим спроведеним активностима.

За реализацију ЛАП-ом утврђених задатака-циљева током периода имплементације биће потребна средства у износу од 36.120.000,00 динара (~ 300.450,00 EUR), која ће делом бити обезбеђена из буџета Општине, а делом из других извора финансирања (републичких, иностраних и домаћих фондова).

SUMMARY (summary)

Local action plan for improving the situation of refugees and internally displaced persons in the municipality of Mionica (2015 -2018) is a planning document aimed at permanent housing, existential and sustainable management of refugees, internally displaced persons and returnees in the local community. In this document, under the refugees and internally displaced persons include all persons who have been subjected to forced from their homes and displacement due to the war in the former Yugoslav republics and Kosovo and Metohija, including those persons who in the meantime acquired the status of citizens of the Republic Serbia but still have unresolved existential problems. Returnees are all citizens of Serbia who have lost or did not have the right to stay in the EU. According to the Commissariat for Refugees of the Republic of

Serbia in the municipality of Mionica registered 1314 refugees and internally displaced persons 97. This plan of action relates to the improvement of their social and financial status. Returnees under the readmission agreement registered with the Commissioner for Refugees, no.

The overall objective of the Local Action Plan is to improve the living conditions of refugees, IDPs and returnees under the readmission agreement by improving the social and material conditions, providing space for housing, economic osnađivanje and financial assistance for self-employment.

The specific objectives are:

Specific objective no. 1: In the period from 2015 to 2018. The permanently solve the housing problem for at least eight families of refugees, IDPs and returnees who have started, unfinished residential building or facility that is necessary to remedy or adapt the allocation of building materials.

Specific objective no. 2: In the period from 2015 to 2018. permanently solve the problem for at least 4 families of refugees, IDPs and returnees, purchase of appropriate rural households.

Specific objective no. 3: In the period from 2015 to 2018. The secure conditions for solving the housing problem, at least 16 families of refugees, construction of residential buildings for housing in a supportive environment.

Specific objective no. 4: In the period from 2015 to 2018. The secure conditions for solving the housing problem for at least 4 families of refugees, IDPs and returnees allocation of prefabricated houses.

Specific objective no. 5: In the period from 2015 to 2018. The assistance should be provided in the form of a grant for economic empowerment for at least 20 families of refugees, IDPs and returnees through self-employment programs, or with funds for income-generating activities.

The implementation of the project activities, as well as the evaluation of the effectiveness of the Local Action Plan and the adoption of any corrective action plans are monitoring (monitoring) and evaluation (assessment). During the implementation period, will prepare the regular annual reports, a local public will be regularly informed of all activities conducted.

For the realization of the LAP-TV-set tasks objectives during the implementation period will be necessary funds in the amount of 36,120,000.00 dinars (~ 300.450,00 EUR), which will partly be provided from the municipal budget, and partly from other funding sources (republican, foreign and domestic funds).

ОПШТИ ПОЛОЖАЈ ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА

Материјална угроженост избеглица, ИРП и повратника је вишеструка - проблеми у приступу основним људским правима (као што су својина, документа...) и услугама (приступ здравственој заштити, социјалној помоћи, образовању итд.), разним правним и административним проблемима и психосоцијалним проблемима услед друштвеног искључења, маргинализације, дискриминације.

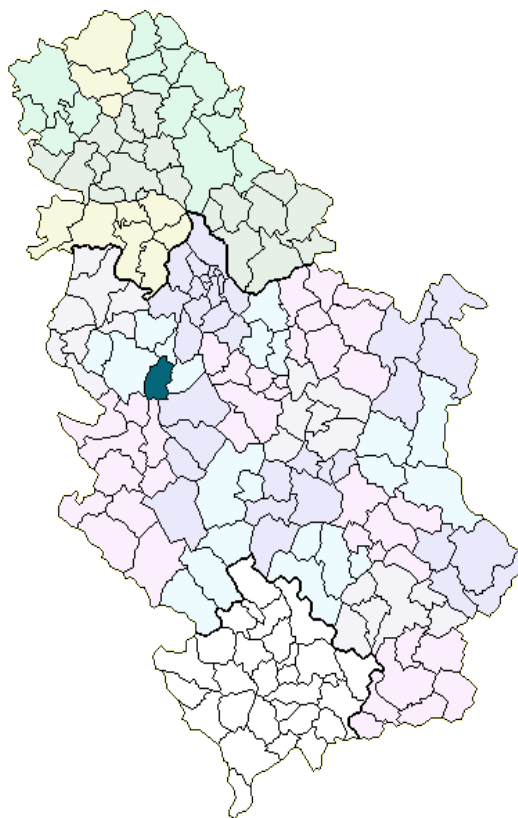
Нагла промена социјалног, економског и културног контекста у ком живе ставио их је у позицију ускраћености бројних ресурса: прихода, имовине, друштвених мрежа и емотивне сигурности. Због дугог периода ратова, политичких тензија, честих промена услова за повратак у земљу порекла и лоше економске ситуације у региону они још увек нису у стању да донесу јасну одлуку о својој будућности.

Поглавље 1.

Основни подаци о општини Мионица

Општина Мионица обухвата површину од 329 km², што представља 13% од укупне површине колубарског округа. На пољопривредну површину отпада 21.787 ha, а на шумску 8.700ha (око 10%). Територија општине обухвата делове две географске целине: део Подгорине које представљају огранци планина Маљена и Сувобора, а Колубарски део представљају средњи и доњи делови сливова река Лепенице, Рибнице и Топлице (притоке реке Колубаре).

Општина Мионица се налази 80km јужно од Београда, у западном делу Републике Србије и административно припада Колубарском округу који обухвата и град Ваљево (седиште округа) и општине: Осечину, Уб, Лајковац и Љиг.

Општина Мионица граничи са следећим општинама: Ваљево, Љиг, Лајковац, Горњи Милановац и Пожега.

Укупан број становника по попису из 2011. године у општини Мионица био је 14.263, а број становника по km² износи 43,4, што је знатно испод просека за Републику Србију. У насељу Мионица живи 3.148 становника, просечна старост износи 38,4 година. Укупан број домаћинстава на територији целе општине износи 4.629.

На територији општине Мионице већину становништва чине Срби и у мањем броју Роми. У Општини су, у веома малом броју, присутни и припадници других народности као што су Црногорци, Мађари, Македонци, Хрвати, Словенци, Немци, Албанци и други.

Подручје Општине Мионица чини 36 насељених места, и то место Мионица (варошица) и 35 села: Берковац, Брежђе, Буковац, Вировац, Вртиглав, Велика Маришта, Голубац, Горњи Лајковац,

Горњи Мушић, Гуњица, Доњи Мушић, Дучић, Ђурђевац, Клашнић, Кључ, Команице, Крчмар, Маљевић, Мионица (село), Мратишић, Наномир, Осеченица, Паштрић, Планиница, Попадић, Радобић, Рајковић, Ракари, Робаје, Санковић, Струганик, Табановић, Тодорин До, Толић и Шушеока. Мионица је постала засебна општина у колубарском срезу, односно Ваљевском округу 1839. године. На почетку 1895. године, краљевским проглашењем, Мионица постаје варошица, чиме је озваничено њено развијање у насеље градског типа.

Општина има повољан географски положај и конфигурацију терена. Умерено-континентална клима и брдско-планинско подручје (надморска висина 172m), као и богатство подземним текућим и термоминералним водама, пружа повољне услове за економски развој Општине.

Мионица има потенцијал као туристичка дестинација и то са два кључна аспекта: бањског и сеоског туризма, а није занемарљив ни планински, ни културно-историјски. Бања Врујци територијално припада нашој општини, затим село Струганик где се налази родна кућа војводе Живојина Мишића (Колубарска битка, I светски рат), Велимирови двори средњовековна некропола из 15. века, Црква Вазнесења Христовог у Мионици, саграђена 1856, године, Црква Светог Николе у Крчмару, у литератури се помиње 1736. године, а народно предање је везује за Краљевића Марка, Црква Светог Петра и Павла (Манастир Рибница) која је подигнута 1907. године на рушевинама манастира саграђеног у доба Немањића, Рибничка пећина, Дивчибаре и многе друге знаменитости.

Економске и социјалне прилике

Општина Мионица припада емиграционом типу општина, које одликује негативан апсолутни миграциони салдо. Више од 2/3 становника у 1981. год. од рођења живи у истом насељу, само је 12% из другог подручја. Наведени подаци јасно указују на територију на којој дуже времена доминира емиграциони тип демографског развоја што је у корелацији са нивоом и темпом привредне и социјалне трансформације и одвијања процеса урбанизације. Рурална насеља ове Општине непрекидно су емиграцијом умањивала, природним обнављањем стечене потенцијале у становништву, те су у условима транзиције плодности и доминације иселјавања ушла у веома јаку биолошку депопулацију. Број пољопривредних становника до 2025. године биће више него преполовљен. Подручје општине Мионица спада у групу емиграционих и депопулационих подручја. У периоду од 1948-2002. год. На територији општине Мионица укупан број становника је смањен за 29,3%. Посебно је карактеристичан негативан тренд за период 1971-1991. год, када се укупан број становника смањио за 15%. Од укупног броја становника општине Мионица 52,7% је активно становништво, 33% издржавано и око 14% лица је са личним приходом. Пољопривредно становништво чини 42% укупног становништва, од чега је 68% активно. У погледу старосне структуре становништва општине Мионица најзаступљеније је становништво од 40-60 год 26%, као и од 60 и више година такође 26%. Женско фертилно становништво чини 21% укупног становништва, односно 42% женског становништва, док радно активно становништво чини 62% укупног становништва. Просечна старост је 42,8 година. Евидентна је и концентрација становништва у општинском центру, уз значајно и константно напуштање осталих насеља. Овакав тренд доводи до одумирања и гашења појединих засеока. Расељавања доводе и до промене физиономије насеља. Изражене негативне развојне тенденције сеоских насеља, последица су негативног природног прираштаја, лоше старосне структуре, сталне миграције према градовима и низа других фактора који посредно утичу на овај постојећи тренд. Релативно велике територије атара, са изразито малом густином настањености и разбијеним селима, покупуљују изградњу инфраструктуре и других елемената од значаја за уређење насеља. Такође, неповољна је и квалификациона структура запослених јер 31,6% становништва је са непотпуним основним образовањем док је 9,5% без школске спреме.

Прилив избеглица и ИРЛ '90. година, иако је био знатног броја, није променио демографску слику овог краја.

"...На основу анализе неких макроекономских показатеља уочљива су неповољна социоекономска кретања на нивоу Општине. Оваква кретања су видљива на основу следећих параметара:

- број запослених лица у односу на број становника у општини Мионица је у сталном варирању, с тим што има тенденцију опадања. Највећи број запослених у Општини за све анализиране године је у прерађивачкој индустрији;
- у сталном је порасту број незапослених лица у односу на укупан број становника, при чему је овај показатељ знатно нижи у општини Мионица у односу на Републику Србију, Централну Србију и Колубарски округ;
- ако упоређујемо зараду по запосленом у Општини са зарадом по запосленом у Републици Србији, видљиво је да је поменути показатељ у Општини у сталном порасту, али још увек на далеко нижем нивоу у односу на Републику Србију.

Природни потенцијал општине чине: пољопривредно земљиште, водни ресурси, шуме и рудни ресурси.

Посебан значај за свеукупни развој општине имају планинска подручја Маљена и Сувобора која повезују више општина, а представљају природна добра утврђена ППРС, амбијенталне и културне вредности, Бања Врујци, као бања III степена националног ранга, и бањски извори, који су за сада недовољно искоришћени.

Пољопривредно земљиште и шуме су значајни природни ресурси општине Мионица, при чему пољопривредно земљиште заузима око 66% укупне територије, а чији је педолошки састав знатно квалитетнији у односу на остале регије Републике. Процењено је да се користи свега око 60% расположивих ресурса пољопривредног земљишта.

У општини Мионица је током периода од 1999. до 2004. године, остварени укупни друштвени производ по становнику испод нивоа Републике, Централне Србије и Колубарског округа.

Највећи део друштвеног производа у Колубарском округу и у општини Мионица остварује се у делатности пољопривреде и рибарства, односно пољопривреде, лова, шумарства и водопривреде

С обзиром да шуме заузимају велики део подручја Општине, и да на њеном подручју протиче велики број река и потока, у делатности шумарства, рибарства и водопривреде би се у будућности могао остварити значајан део друштвеног производа Општине.

Изразито ниско учешће у стварању друштвеног производа Општине (испод 1%) има вађење руда и камена, активности у вези са некретнинама и изнајмљивање, здравствени и социјални рад и остале комуналне, друштвене и личне услуге.

Угоститељство и туризам је једна од перспективнијих грана у развоју овог подручја. И поред постојања изузетних предуслова за развој туризма, његово учешће у стварању друштвеног производа Општине је у периоду од 1999. до 2001. године повећано са 4,3% на 5,64%. Од 2002. године (када је дошло до промене у класификацији делатности) учешће делатности хотела и ресторана се смањује са 6,23% на 4,43% у 2005. години

Општина Мионица има респектабилне ресурсе за развој туризма који се морају ставити у функцију развоја Општине. Утолико пре што се на туризам и рачуна да постане фактор њеног даљег укупног развоја, нарочито ако се има у виду његово мултипликовано дејство на привреду. Највећи део атрактивности тек треба да буде укључен у даље планове и програме развоја Општине, а затим и у све савремене туристичке и привредне токове у земљи. Са укључивањем бројних привредних делатности, Мионица у дужем временском периоду може постати фактор стабиловања и раста укупних економских активности и привредних активности. У свему томе важну улогу треба да има селективан, тржишно оријентисан, правилно координиран, стратегијски развој целе дестинције. На тај начин позитивни резултати који би морали да буду, и јесу императив туристичког и укупног привредног развоја, су реално и остварљиви.

У годинама које следе потребно је озбиљно приступити позиционирању Мионице као туристичке дестинације на туристичком тржишту и то са два кључна аспекта, бањског и сеоског туризма. У том погледу један од приоритетних задатака који стоји како пред Општином и њеном туристичком организацијом са једне стране, тако и пред свим факторима туристичке понуде, са друге стране, би био да се ради на изградњи имиџа, који би с једне стране лакше позиционирао туристичку понуду овог краја према потенцијалним тржиштима, а са друге стране заинтересовао потенцијалне туристе..."

(преузето из "Стратегије развоја општине Мионица" април 2008)

Организациона структура општине Мионица

Поглавље 2.

Подаци о избеглим, интерно расељеним и повратницима

Према подацима Комесаријата за избеглице и миграције на територији општине Мионица према попису из 1996. године био је 1314 избеглих и прогнаних лица, на попису 2001. године тај број се смањило на 899 избеглих и прогнаних лица. Пописом из 2005. године регистровано је 187 лица са овим статусом. Број лица са активним статусом је у сталном је опадању, тренутно износи 15 лица.

С обзиром да је око 70% избегличке популације у Србији, на попису из 2001. године одабрало локалну интеграцију као модел окончања избеглиштва, очито је да је подршка у процесу интеграције избеглица, један од важних циљева социјалне политике општине.

Године 2000. ИРЛ је било 86, у протеклих 10. година, поверенику за избеглице, ради остваривања својих права, активно се јавља 46 лица.

Кретање избеглих и интерно расељених лица на подручју Општине Мионица за период 1992-1999. година Прва избегла лица на територију Општине Мионица дошла су 1992. године, из Хрватске, а након ратних дејстава у Босни и Херцеговини долазе и из те бивше југословенске републике. Тада је евидентирано 287 избеглих лица. До 1995. године на територији Општине Мионица боравило је 344 избеглих лица.

Сва ИЛ и ИРЛ била су смештена су у приватном смештају. Већи број породица станује и има редовне месечне трошкове смештаја и др. Што се тиче сталних новчаних примања већина их нема,

један део популације има примања по основу пензије, а има и породица које преко Центра за социјални рад остварују новчана примања (МОП, једнократне помоћи).

У претходном периоду, избегла и интерно расељена лица нису се посебно организовала и удружила у смислу интензивних напора на решавању њихових проблема али је приметно индивидуално ангажовање и захтеви за различитим врстама помоћи од стране органа локалне самоуправе.

Што се тиче броја повратника, Према доступним подацима, од потписивања Споразума о реадмисији с ЕУ 2007. године преко канцеларије за реадмисију, која се налази на аеродрому "Никола Тесла" у Београду, у Општину Мионица се вратило 5 држављана Србије који нису имали или су изгубили основ боравка. Имајући виду да не постоје систематски и ажурирани подаци о овој популацији, постоји могућност да је број повратника ипак знатно већи, иако према подацима повереника ниједна породица није званично регистрована.

Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

Анализа или преглед документације о ширем окружењу,

Анализу стања (свот),

Анализу заинтересованих страна

Анализа кључних актера у решавању проблема избеглица, ИРЛ и потенцијалних повратника и

Анализу проблема

Анализа или Преглед документације о ширем радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа Општине Мионица и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у општини Мионица.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002, ревизија март 2011.г.)
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003)
- Национална стратегија одрживог развоја (2008)
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012
- Национална стратегија запошљавања 2011-2020
- Стратегија регионалног развоја 2007-2010
- Стратегија развоја пољопривреде
- Стратегија развоја социјалне заштите (2005)
- Национални план акције за децу
- Стратегија реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији (2009).

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама ("Службени Гласник РС" број: 18/92, 30/2010). С обзиром на уочену потребу да тај закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, 07.05.2010. године, усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о избеглицама ("Службени Гласник РС" број: 30/2010), који је детаљније обрадио питање решавања стамбених потреба избеглица које су се определиле за останак у Србији, помоћ избеглицама које су се определиле за повратак да би се настаниле у Републици из које су избегле, као и нека друга питања.

Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002, ревизија март 2011), дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.

У складу са Националном стратегијом за смањење сиромаштва, као и демографском ситуацијом у Општини и њеним социјалним профилем, потребно је, систематски и плански суочити се са овим проблемом, између осталог, и активним мерама стамбеног збрињавања најугроженијих категорија избеглица, интерно расељених лица и повратника.

Стратегија реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији (2009) дефинише институционални оквир, мере, активности и носиоце активности за одрживу интеграцију повратника.

Наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих, интерно расељених лица и повратника, којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.

Локална стратешка документа значајна за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника у општини Мионица и њихове интеграцијеу локалну заједницу су:

- Просторни план општине Мионица (усвојен 2007. године)
- Стратегија развоја општине Мионица (2008)

Програми и пројекти за ИЛ и ИРЛ који су до сада реализовани, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, лична документација, социјално-правна подршка. Ови пројекти дају смернице и за будући рад на унапређењу положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Мионица и унапређењу њиховог социјално-материјалног положаја и услова живота.

Општина Мионица је уз подршку различитих донатора до сада реализовала бројне програме намењене избеглицама и интерно расељеним лицима. Упркос лошој економској ситуацији и ограниченом буџету, Општина је у неким од реализованих програма помоћи партиципирала и до 10% учешћа. Неки од најважнијих програма и пројеката реализовани од усвајања претходног ЛАП-а су следећи:

Добијена средства:

За избегла лица

- 2011.г. грађ. материјал 2.200.000,00 динара (средства КИРС-а) + 110.000,00 динара (5%учешће Општине)

укупно: 2.310.000,00 динара

За ИРЛ

- 2010. г. грађ. материјал 1.125.000,00 динара (средства КИРС-а) + 56.500,00 динара (5% учешће Општине)
- 2011. год. сеоско домаћ. и доход.актив. 1.140.000,00 динара (средства КИРС-а и УНХЦР-а) + 60.000,00 динара (5% учешће Општине)
- 2012. год. грађ.материјал 590.000,00 динара (средства КИРС-а) + 30.000,00 динара (5% учешће Општине) - није реализовано-враћена средства КИРС-у

укупно: 3.001.500,00 динара

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу.

Анализа стања - SWOT

	Снаге	Слабости
У	- Подршка локалне управе и релевантних локалних партнера	- Лоша економска ситуација у локалној заједници
Н	- Постојање посебне буџетске линије намењене овој циљној групи	- Висока стопа незапослености у локалној заједници
У	- Стручни људски ресурси у различитим областима од значаја за циљну групу	- Ограничени финансијски фондови локалне самоуправе
Т		- Недовољна информисаност шире локалне јавности о питањима ИЛ,
Р		
А	- Добра сарадња између локалних	

Ш Њ Е	партнера - Заинтересованост циљне групе - Велики број напуштених сеоских домаћинстава - Постојање различитих стимуланса од стране локалне самоуправе за развој пољопривреде	ИРЛ и повратника - Непостојање базе података о броју и потребама повратника - Неадекватна образовна структура ове популације - Депопулација и старење становништва
С П О Љ А Ш Њ Е	<p style="text-align: center;">Могућности</p> - Постојање политичке воље за решавање проблема ИЛ, ИРЛ и повратника на националном нивоу - Постојање националне стратегије за решавање проблема избеглица и др. релевантних националних стратегија. - Доступност ИРА фондова; - Средства НИП-а - Могућност кредитирања и програми запошљавања ИЛ и ИРЛ - Активности и програми КИРС-а, као и предприсупни фондови ЕУ - Постојање планова и програма НЦЗ (нарочито за самозапошљавање)	<p style="text-align: center;">Препреке</p> - Неповољна економска и привредна ситуација у земљи, висока незапосленост - Спора имплементација националних стратегија и планова - Постепено смањење донаторских фондова; - Питање избеглих и ИРЛ није у фокусу шире јавности - Тренд вишеструких повратника

Најважнији закључци ове анализе су:

Локална заједница има капацитете за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника. Главне снаге локалне заједнице релевантне за питања ове популације су: политичка воља и подршка општинске структуре власти, постојање посебне буџетске линије намењене овој циљној групи и стратешки приступ развоју општине у различитим областима.

У даљем раду требало би побољшати следеће капацитете локалне заједнице: повезаност између база података различитих институција, сарадњу јавног и приватног сектора и планирање наменских средстава у буџету општине за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника.

Најзначајније спољашње могућности, које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих, интерно расељених и повратника у локалној средини су: политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника, активности и програми КИРС-а, приступ ИПА фондовима и постојање регионалног стамбеног програма.

Као важне препреке из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања, идентификоване су следеће: лоша глобална економска ситуација и постепено смањење донаторских фондова намењених овим питањима.

Искуство установа, невладиних организација и локалне самоуправе у спровођењу пројеката отвара могућност добијања донаторских средстава која су неопходна за испуњење свих активности ЛАП-а, што би требало да допринесе превазилажењу препрека, као што су неповољна политичка и економска ситуација у земљи.

Анализа заинтересованих страна

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника у Општини Мионица које су диференциране на крајње кориснике ЛАП-а (различите групе избеглих, интерно расељених лица и повратника) и кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Анализа кључних актера у решавању проблема избеглица, ИРЛ и потенцијалних повратника

Кључни партнери у локалној самоуправи ради решавања проблема избеглих, ИРЛ и повратника су:

Локална самоуправа која кроз различите програме и мере улаже напоре у циљу: превенције и заустављања опште депопулације и старења становништва, повећања степена запошљавања избеглица, ИРЛ и повратника, решавања стамбених питања и унапређења социјално-материјалног положаја ове популације.

- **Локална самоуправа**
- **Повереник за избеглице и миграције**
- **Центар за социјални рад**
- **Црвени крст**
- **Национална служба за запошљавање**
- **Дом здравља**
- **Образовне институције**
- **КИМРС**
- **Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.**

Локална самоуправа: Сви послови који су у надлежности Општине, реализују се преко општинских органа и то: Скупштине Општине Мионица, Општинског већа, Председника општине Мионица, Општинске управа општине Мионица. У оквиру општинске управе Општине Мионица, од 1992. године, послове **Повереника за избеглице** је до 2005. године обављао секретар Црвеног крста Мионица, а од 2005. године послове Повереника обавља службеник Општинске управе Мионица, као једно од низа задужења. Године 2012. Повереник за избеглице постаје **Повереник за избеглице и миграције**. Директно се бави решавањем многобројних проблема избеглих и ИРЛ, како административних тако и личних.

Кључни актер и његове основне катактеристике:

- Позиција и моћ у локалној заједници;
- Законом предвиђено да у расподели средстава предвиди и средства за материјално обезбеђење у виду једнократних помоћи;
- У оквиру Одељења Општинске управе општине Мионица решава лична стања грађана па тако и избеглих, ИРЛ и повратника;
- Позиција у буџету намењена за ове сврхе.

Потребе и интереси кључног актера:

- Интегрисати избегла и интерно расељена лица која желе да остану у локалној средини са локалним становништвом, као и помоћ у интеграцији повратника.
- Политичка воља за јачањем Општине у циљу успешнијег решавања социјалних проблема свих грађана, па тим и ИЛ, ИРЛ и потенцијалних повратника.

Капацитети кључног актера: Људски капацитети и Буџет

Мотив кључног актера:

- Трајно решење проблема ИЛ, ИРЛ и повратника
- Структура локалне самоуправе и место Повереника у структури.

Центар за социјални рад

Кључни актер и његове основне катактеристике: Вишефункционална стручна установа социјалне заштите, представља базичну установу стручног рада и услуга у социјалној заштити, у којој се непосредно или посредно задовољава већина социјално-заштитних потреба грађана и њихових породица. Као корисници социјалне заштите потенцијално се могу јавити сви грађани и породице и то онда када се нађу или су изложени посебним тешкоћама у задовољавању својих основних потреба. У складу са законским обавезама и овлашћењима, усмерава, посредује и пружа заштиту деци са инвалидитетом, деци без родитеља, смештај деце у хранитељске породице, одређује старатељство над децом, ради са децом која су у сукобу са законом, са старијим малолетницима против којих је покренут

прекршајни поступак и са њиховим породицама. Центар за социјални рад се бави и материјално необезбеђеним старим лицима, доделом МОП-а, једнократне новчане помоћи, туђе неге, старатељством за лица лишена пословне способности, заштита старих и омладине од злостављања и занемаривања. Наведене активности усмерене су на домицилно становништво као и на избегла, ИРЛ и повратнике, као посебну социјалну групу.

Потребе и интереси кључног актера: Смањење броја избеглих и интерно расељених лица корисника разних облика социјалне помоћи и помоћ у интеграцији повратника.

Капацитети кључног актера: Људски капацитети (стручна знања) и финансијска средства намењена у ове сврхе од надлежног Комесаријата

Мотив кључног актера:

Трајно решење проблема избеглих, интерно расељених лица и повратника.

Црвени крст

Кључни актер и његове основне катактеристике:

- Хуманитарна, непрофитна и добровољна организација – саставни део Црвеног крста Србије.

- Законске обавезе врши кроз јавна овлашћења, здравствене и социјалне програме и активности, који произилазе из циљева и задатака Међународног покрета Црвеног крста.

- Наведене активности усмерене су на домицилно становништво као и на избегла, ИРЛ и повратнике, као посебну социјалну групу.

Потребе и интереси кључног актера: Смањење броја социјално угроженог становништва и допринос у оснаживању социјално угрожених лица као и избеглих, ИРЛ и повратника кроз реализацију специфичних програма и пројеката.

Капацитети кључног актера:

- Искуство и дугогодишња традиција
- Могућност обезбеђења донација кроз систем Националног друштва ЦКС
- Људски ресурси – кадровски потенцијали професионалаца и мреже волонтера
- Могућност ангажовања материјално-техничких ресурса ЦКС у одговору на несреће.

Мотив кључног актера: Допринос трајном решавању проблема избеглих, ИРЛ и повратника.

Национална служба за запошљавање

Кључни актер и његове основне карактеристике: Основана је законом, обавља послове запошљавања и то: обавештавање о могућностима за запошљавање, посредовање, саветовање о избору занимања, организовање додатног образовања и обуке и спровођење програма и мера активне политике запошљавања. НСЗ води евиденције о лицима која траже запослење и послодавцима којима су потребни радници.

Потребе и интереси кључног актера: Ефикасно спровођење акционог плана запошљавања, усклађивање понуде и тражње и повећање броја запослених.

У области политике запошљавања предузимање мера борбе против незапослености, повећање обима активних мера запошљавања на тржишту рада - подршка страним инвестицијама, подршка предузетништву, подстицање оснивања малих и средњих предузећа.

Капацитети кључног актера: НСЗ располаже просторним капацитетима и стручним ресурсима за предузимање мера политике запошљавања. Финансијска средства за рад НСЗ су обезбеђена у буџету Републике Србије.

НСЗ својим друштвеним утицајем може да обезбеди додатна финансијска средства како би се проширили програми запошљавања избеглих, ИРЛ и повратника.

Мотиви кључног актера: Основни мотиви деловања НСЗ јесу друштвено-економски развој и успешно решавање проблема незапослености уопште, а тако и међу избеглим, ИРЛ и повратницима. Повећање броја запослених међу избеглим, ИРЛ и повратницима, утиче на смањење социјалних проблема, повећање животног стандарда и тако на целокупни друштвено-економски развој средине.

Дом здравља

Кључни актер и његове основне катактеристике

- Врши спровођење закона о здравственој заштити
- Дефинише локалне протоколе за обољења и стања која представљају водеће узроке смрти и обољења
- Спровођење програма за смањење смртности од превентабилних обољења (Акутна, респираторна обољења, ТБЦ)
- Мултимедијалне образовне кампање о здравој исхрани.
- Јачање свести породице и заједнице о правима која им припадају у систему здравствене заштите.
- Вршњачка едукација и пројекти из области репродуктивног здравља.
- Кампања против конзумирања дувана, алкохола и дроге.

Потребе и интереси кључног актера Смањити број здравствено угрожених лица и обезбедити информисаност лица о здрављу и њихово учествовање у доношењу одлука која се тичу здравља.

Капацитети кључног актера:

- Радни простор здравствене установе
- Стручни медицински кадар са адекватном медицинском опремом.

Мотив кључног актера: Решење здравствених проблема избеглих, ИРЛ и повратника, тј. смањити број здравствено угрожених лица.

Образовне институције

(Предшколска установа, основна и средња школа и високошколска установа)

Кључни актер и његове основне карактеристике: Врше едукацију и образовање у складу са законима из тих области. Поред укључивања ИЛ, ИРЛ и повратника у образовни систем под једнаким условима као и за држављане Србије. У складу са могућностима обезбеђују и додатне повластице за посебно осетљиве групе ИЛ, ИРЛ и повратнике – бесплатне уџбенике, бесплатне екскурзије и сл, сарадњу у другим програмима намењеним овој циљној групи.

Потребе и интереси кључног актера: Што већи број деце/ученика/ студената из популације ИЛ, ИРЛ и повратника који ће се укључити у њихове образовне програме. Помоћи интеграцију тих лица, да што брже и безболније се уклопе у све видове тих активности.

Капацитети кључног актера: Људски ресурс – стручни кадар и радни простор

Мотив кључног актера: Помоћи породицама ИЛ, ИРЛ и повратника тако што ће се деца из тих породица брже и безболније интегрисати у становништво кроз дружење у вртићу или школи.

Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије(КИМРС) као орган државне управе, обавља стручне послове од интереса за Републику Србију и са њима повезане извршне послове, а у складу са Законом о избеглицама, Законом о управљању миграцијама и Законом о државној управи.

Комесаријат обавља послове који се односе на утврђивање статуса избеглица, збрињавање избеглица, вођење евиденције утврђене овим законом, усклађивање пружања помоћи избеглицама од стране других органа и организација у земљи и иностранству и старање о равномерном и благовременом пружању те помоћи, обезбеђивање смештаја односно размештаја избеглица на подручјима територијалних јединица, обезбеђивање услова за повратак избеглица на подручја која су напустила или друга подручја која Комесаријат одреди, односно до њиховог трајног збрињавања на други начин и обавља друге послове из свог делокруга утврђене овим законом. У складу са одредбама међународних конвенција које је ратификовала Југославија, а које уређују положај и права избеглица, ради збрињавања избеглица на територији Републике Србије, Комесаријат покрене иницијативе за тражење међународне помоћи од институција Уједињених нација и других организација за пружање међународне помоћи.

Улога се огледа између осталог у координацији различитих програма за избегле и интерно расељене, преко мреже повереника и кроз сарадњу са локалном управом.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања које кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање свих законом предвиђених права у овој области за ИЛ, ИРЛ и повратнике.

Анализа проблема

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглица, ИРЛ и повратника следећи:

- **Нерешено стамбено питање.** Са овим проблемом суочавају се ИЛ и ИРЛ која станују на сеоским подручјима радећи веома тешке послове како би прехранили себе и породицу. Овај проблем је још израженији код ИЛ и ИРЛ која живе у приватном смештају, јер су они бројнији и суочени са проблемом плаћања закупа станова и режијских трошкова. Да би умањили трошкове, често станују у неадекватним условима и у недовршеним стамбеним објектима.

На територији Општине Мионица живи и већи број избегличких и ИРЛ породица које су започеле градњу стамбених објеката, али немају могућности за завршетак градње. Велики број њих гравитира ка руралним срединама и има искуство и жељу да се баве пољопривредном делатношћу.

- **Незапосленост и материјално сиромаштво.** Висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост и ИЛ и ИРЛ. Већина њих се бави привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији.

- **Отежано располагање сопственом имовином у земљама/местима порекла.** Овај проблем се манифестује на локалном нивоу, али и његово решавање је везано за националне институције и сарадњу Србије са осталим републикама бивше СФРЈ.

Приметна је и незаинтересованост једног дела избеглог становништва из Републике Хрватске за имања, непокретности које су остале, из страха од враћања тамо, као и од тога да неће моћи да егзистирају, јер су то велика напуштена пространства, махом са девастираним објектима, која се донацијама и адаптирају једним делом, али они немају средстава да врате у функцију коју су имала, нити могу да привређују да би себи обезбедили средства за живот, а већином се враћа старије становништво које није у стању да то учини.

- **Недовољни и неодговарајући социјално материјални подстицаји за интеграцију избеглих, ИРЛ (и повратника)** услед недостатка адекватних програма, као и још увек присутних утицаја рата - посттрауматски ратни синдром, затвореност у тзв. неформалне групе (дружење са мештанима из истог села, регије, из земље из које су избегли).

- **Пасивност избеглих, ИРЛ, а посебно повратника,** која се огледа пре свега у недовољној активности у циљу побољшања сопственог положаја.

- **Непоседовање потребних личних докумената.** Великом броју избеглих, ИРЛ и повратника основни проблем чини остваривање права на лична документа (држављанство и пребивалиште) у Републици Србији, због административних и финансијских потешкоћа у прибављању докумената потребних за подношење захтева за пријем у држављанство и након тога за издавање личне карте. Велики део избегличке популације је управо због овога искључен из система социјалне заштите РС (право на материјално обезбеђење породице, туђа нега и помоћ, дечији додаток, родитељски додаток и др.). Такође је присутан и део избегличке популације који се још увек није определио за интеграцију и прихватање држављанства РС из страха да би то била препрека у остваривању или решавању до сада нерешених права у матичним земљама (имовинска права, права на пензију, упис радног стажа и сл.). Одређени број повратничке популације такође нема чврсту одлуку за реинтеграцију (вишеструки повратници), што успорава и отежава остваривање њихових права у оквиру реинтеграције.

- **Приступ здравственој и социјалној заштити:** према Закону о здравственој заштити избегла и интерно расељена лица имају потпуно иста права као и домицилно становништво. Међутим, у овој области евидентни су велики проблеми у остваривању овог права, због нерешеног статуса већег броја избеглих лица, којима током пописа избеглица 2004/2005. године статус избеглице није потврђен или се нису на овај попис одазвала. Ова лица су или у поступку за добијање држављанства РС или још увек нису ни поднела захтев за добијање истог, немају у РС ни боравиште ни пребивалиште, те немају право на здравствену заштиту ни по једном основу. Међу овим лицима је велики број старих и болесних

лица, која због неукости и болести веома тешко превазилазе административне препреке да би ово право остварили.

- **Честе миграције** повратничке популације су без евидентирања у бази података.

АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И ЗАКЉУЧЦИ

Број избеглих лица се смањивао из године у годину што се објашњава њиховим прихватањем држављанство Републике Србије, повратком у земље порекла (БиХ и Хрватску), а једним делом и одласком у треће земље. Истраживања показују да у Општини има велики број старијих избеглица, да је образовна структура релативно ниска, висок проценат нерешеног стамбеног питања, као и висок проценат незапослености.

Нерешено стамбено питање и висока стопа незапослености су два основна проблема са којима се суочава ова категорија становништва. Интеграција у локалну средину једна је од три опције за трајна решења за избегла и ИРЛ, поред одласка у земљу порекла и исељења у треће земље.

Подршка у процесу интеграције ових категорија представља један од важних циљева наше социјалне политике данас. Сам појам успешне интеграције обично се посматра у светлу стицања докумената пре свега држављанства и што је још важније трајног смештаја и запослења односно стабилног извора прихода.

Не постоји евиденција о броју и потребама повратника по основу Споразума о реадмисији, па се стога намеће потреба да се локална самоуправа плански и систематски ангажује на решавању проблема ове популације.

Сопствени стамбени простор је најважнији предуслов интеграције избеглих и ИРЛ и њихових породица. Управо у области становања се највише испољава њихов неравноправан положај у односу на локално становништво. Честе миграције избеглих, ИРЛ и повратника без евидентирања нових адреса боравишта, имају за последицу отежано проналажење тих лица, као и немогућност правног саобраћаја.

Имајући у виду лошу демографску ситуацију, смањење броја становништва и општу депопулацију, овај план представља део локалних напора усмерених ка поправљању овакве неповољне ситуације, активностима које су усмерене на стамбена решења, нарочито на изградњу стамбене зграде која би требала да се гради ради решавања проблема трајног смештаја свих једночланих домаћинстава која не могу да се интегришу ни у један други пројекат, затим откуп домаћинстава с окућницом, доделу пакета грађевинског материјала за завршетак започете градње или адаптацију неусловних стамбених објеката, као и доделу монтажних кућа.

Недостатак развојних програма, којима би се уз активну популациону политику на нивоу државе, привредни и социјални развој приближио домаћинству, пре свега породицама чији су чланови млађе старосне доби и који располажу могућностима за бављење производњом и у пољопривреди и ван пољопривреде;

Имајући у виду лошу демографску ситуацију, смањење броја становништва и општу депопулацију, овај план представља део локалних напора усмерених ка поправљању овакве неповољне ситуације, активностима које су усмерене на стамбена решења, нарочито откуп домаћинстава с окућницом, доделу пакета грађевинског материјала за завршетак започете градње или адаптацију неусловних стамбених објеката и доделу монтажних кућа.

Циљ популационе политике у општини Мионица односи се на успоравање негативних трендова у кретању укупног броја становника и спречавања даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и на стварање услова за повећање степена запослености у насељима.

Планиране активности Општине су следеће:

1) Оживљавање природног прираштаја и регенерација становништва; обучавање и виши ниво образовања – усклађивање образовања са актуелним потребама привреде, модернизовање система образовања, увођење кратких образовних семинара, посебно за водеће кадрове;

2) Реинтеграција и флексибилност – интеграција дела становништва без посла, посредовање у запошљавању младих људи, подршка за превођење сиве економије у легалне токове и сл., побољшање

услова за "маргиналне" групе, као што су избегла, интерно расељена лица и повратници по основу споразума о реадмисији, затим хендикепирани, стари људи, недовољно образовани, итд.

3) Стамбено збрињавање кроз програм социјалног становања, откупа кућа са окућницом, доделом монтажних кућа и доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих безусловних објеката;

4) Подршка samozapoшљавању - стварање повољних услова у руралним подручјима за samozapoшљавање, преоријентацијом и преквалификацијом, стамбена изградња и откуп сеоских домаћинстава – за избегла, интерно расељена лица, младе брачне парове и стручњаке;

5) Честе миграције избеглих, интерно расељених лица и повратника без евидентирања нових адреса боравишта имају за последицу отежано проналажење тих лица, као и немогућност правног саобраћаја.

Препоруке за будуће планирање унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника

- Покренути иницијативу за већа финансијска издавања из Републичког фонда и донаторских фондова за решавање стамбеног питања избеглих, интерно расељених лица и повратника. За решавање овог питања постоји више начина: изградња стамбених јединица са више станова, додела монтажних кућа, откуп напуштених сеоских домаћинстава, помоћ у грађевинском материјалу, социјално становање у заштићеним условима;

- Идентификовати сопствене ресурсе који се могу усмерити у решавање проблема избеглих, интерно расељених лица и повратника;

- Умрежавање и ефикаснија сарадња локалне самоуправе и свих кључних актера значајних за решавање проблема избеглих, интерно расељених лица и повратника, уз коришћење свих стручних људских ресурса и досадашњег искуства различитих институција и организација;

- Повећати запошљавање преквалификацијом радно способног становништва избегличке популације за дефицитарна занимања и потребе послодаваца;

- Обезбедити квалитетне едукативне програме за samozapoшљавање;

- Регулисати здравствену заштиту за сва избегла, интерно расељена лица и повратнике.

Поглавље 4. Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по реадмисији у општини Мионица су следећи:

- Егзистенцијална и стамбена угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Хитност решавања проблема;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком – да ли је и на који начин учествовала у додели неког виду помоћи.

Приоритетне циљне групе овог плана су:

- Избегли, интерно расељени и повратници у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу;

- Избегла, ИРЛ и повратници која немају одговарајућу стручну спрему за потребе привреде општине Мионица и којима је неопходна помоћ друштвене заједнице у samozapoшљавању.

Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета су:

- вишечлане и вишегенерацијске породице;
- самохране родитељи са малолетним дететом/децом и децом на редовном школовању;
- старачка домаћинства;
- самачка домаћинства;

- радно способни - незапослени припадници ових категорија,
- породице које имају за члана који је особа са инвалидитетом,
- хронично болесни или дете са сметњама у развоју,
- жртве разних видова злостављања
- породице погинулих и несталих са простора бивших југословенских Република и КиМ.

Поглавље 5.

Општи и специфични циљеви Локалног акционог плана

Општи циљ је побољшање услова живота избеглих, ИРЛ и повратника по споразуму о реадмисији кроз побољшање социјално-материјалног положаја, обезбеђење простора за становање, економско оснађивање и финансијску помоћ за samozapošljavanje.

Специфични циљеви су:

Специфични циљ бр. 1: У периоду 2015-2018. године трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих, ИРЛ и повратника, која имају започет, недовршен стамбени објекат или објекат који је неопходно санирати или адаптирати, доделом помоћи у грађевинском материјалу.

Специфични циљ бр. 2: У периоду 2015-2018. трајно решити питање за најмање 4 породице избеглих, ИРЛ и повратника, откупом одговарајућих сеоских домаћинстава.

Специфични циљ бр. 3: У периоду 2015-2018. године обезбедити услове за решавање стамбених проблема најмање 16 породица избеглих лица, изградњом стамбене зграде за становање у заштићеним условима.

Специфични циљ бр. 4: У периоду 2015-2018. године обезбедити услове за решавање стамбеног питања најмање 4 породице избеглих, ИРЛ и повратника доделом монтажних кућа.

Специфични циљ бр. 5: У периоду 2015-2018. године обезбедити помоћ у виду доделе гранта за економско оснаживање за најмање 20 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз програме samozapošljavanja, односно путем доделе средстава за доходовне активности .

Приоритетне групе у оквиру специфичних циљева

Приоритетне групе у оквиру специфичних циљева 1 и 2 су вишечлане и вишегенерацијске породице, и то нарочито оне које имају члана који је особа са инвалидитетом, хронично болестан или дете са сметњама у развоју, као и самохрани родитељи са малолетном децом и децом на редовном школовању.

Приоритетне групе у оквиру специфичног циља 3. су старачка домаћинства, самачка домаћинства, мање бројне породице које имају хроничног болесника или дете са сметњама у развоју, жртве злостављања.

У оквиру специфичних циљева 4 и 5, приоритет је дат радно способним незапосленим избеглим, ИРЛ и потенцијалним повратницима и то нарочито оним који су из вишечланих породица.

У току реализације ЛАП-а могуће је да се у појединим специфичним циљевима измени број корисника, тако што ће се у неком смањити тај број, а у другом повећати, односно да се проблем реши кроз неки други специфичан циљ.

Поглавље 6.

Активности – задаци за реализацију ЛАП-а

Специфични циљ бр. 1.

У периоду 2015-2018. године трајно решити стамбено питање за најмање 8 породица избеглих, ИРЛ и повратника, која имају започет, недовршен стамбени објекат или објекат који је неопходно санирати или адаптирати, доделом помоћи у грађевинском материјалу							
Активности	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер у реализацији
				Буџет општ. и др. лок. ресурси	Остали извори		
2015. година (2016.година, 2017.година, 2018.година)							
1.1. Аплицирање код Комесаријата и др. донатора за средства и потписивање уговора		Пронађен донатор	Потписан уговор са донатором	Људски ресурси		Председник општине и повереник	КИРС
1.2. Формирање Комисије и израда услова и критеријума за одабир приоритетних породица - Правилник	15 дана	Формирана Комисија и усвојен предлог Правилника за расподелу грађевинског материјала	Број и структура чланова Комисије и усвојен Правилник о расподели	Људски ресурси		Председник општине и Комисија	КИРС
1.3. Расписивање конкурса за доделу грантова грађевинског материјала	1 месец	Расписан и објављен оглас				Комисија	

1.4.Прикупљање захтева и израда базе података о пријављеним кандидатима	1 месец - у исто време са трајањем расписаног конкурса	Прикупљање захтева и израђена обухватна база података	Број захтева и кандидата у бази структура података о кандидатима			Комисија	
1.5.Организовање локалне медијске кампање	2 месеца – у исто време са трајањем конкурса	Спроведена обухватна кампања преко локалних медија	Број и врсте медијских догађаја и садржаја у кампањи			Комисија, Повереник и локални медији	КИРС, Црвени крст, Центар за социјални рад, Служба МЗ
1.6. Избор корисника и израда прелиминарне листе	1 месец	Утврђена и објављена прелиминарна листа жалбени поступак	Записници, извештаји			Комисија	
1.7 Израда и објављивање коначне листе	3 дана	Утврђена и објављена коначна листа	Записник	Људски ресурси		Комисија	
1.8 Поступак јавне набавке за набавку грађевинског материјала и избор испоручиоца	2 месеца	Спроведена процедура и изабран испоручилац и потписан уговор	Број прикупљених понуда, Структура (квалитет прикупљених понуда), најмање три понуде,уговорне обавезе			Комисија за јавне набавке	
1.9. Потписивање уговора са корисницима	8 дана -у исто време са потписивањем уговора са испоручиоцем	Потписани уговори				Комисија	
1.10. Испорука грађевинскиг материјала	30 дана	Испоручен грађевински пакети корисницима	Садржај и квалитет подељеног материјала			Комисија	
1.11. Праћење доставе и уградње грађевинског материјала	До 6 месеци	Испоручен и уграђен грађевински материјал	Број достављених грађевинских грантова, Број завршених грађевинских објеката			Општинска комисија Повереништво	
1.12. Континуирано медијско праћење од стране локалних медија	Цео период трајања пројекта доделе грађевинског материјала	Остварено континуирано праћење програма	Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм			Комисија, Повереник и	Локални медији КИРС
1.13.Процена	Децембар	Процена успешности	Финансијска вредност			Савет за	КИРС

успешности програма у 2015.године (2016.године, 2017.године, 2018.године).	2015.год. (2016.година, 2017.година, 2018.година)	програма у текућој години	појединачног гранта Укупна вредност додељених грантова Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање			миграције	
--	---	---------------------------	---	--	--	-----------	--

Специфични циљ бр. 2.

У периоду 2015-2018. трајно решити питање за најмање 4 породице избеглих, ИРЛ и повратника откупом одговарајућих сеоских домаћинстава

Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери за реализацију
				Буџет Општине и др. локални ресурси	Остали извори		
2015. година (2016. година, 2017.година, 2018.година)							
2.1.Обезбеђивање финансијских средстава за откуп домаћинстава		Одобрена средства КИРС-а, пронађен др. донатор	Потписан уговор	Људски ресурси		Председник општине и повереник	КИРС
2.2. Образовање Комисије за избор корисника	15 дана	Формирана Комисија	Број и структура чланова Комисије	Људски ресурси		Председник општине	
2.3.Доношење правилника за избор корисника	7 дана	Усвојен Правилник	Обим и структура правилника	Записник Правилник		Комисија	КИРС УНХЦР
2.4. Расписивање конкурса за откуп и доделу сеоских домаћинстава	1 месец	Расписан и објављен оглас				Комисија	
2.5.Континуирано медијско праћење	Цео период реализације	Остварено континуирано праћење програма	Број и врста медијских информација	Људски ресурси		Комисија	Локални медији КИРС
2.6. Процес прикупљања података о сеоским домаћинствима за	1 месец- у исто време са активностима око формирања	Припремљени извештаји са терена Прикупљени подаци о сеоским домаћинствима која су у	Број посећених сеоских домаћинстава Број и структура	Људски ресурси		Комисија	

откуп	комисије	понуди за откуп	података о домаћинствима која су на располагању за откуп				
2.7. Избор корисника и израда прелиминарне листе	1 месец	Утврђена и објављена прелиминарна листа жалбени поступак	Записници, извештаји			Комисија	
2.8. Избор и објављивање коначне листе	3 дана	Утврђена и објављена коначна листа	Записник Број одабраних корисника	Људски ресурси			
2.9. Потписивање споразума/уговора са изабраним корисницима	15 дана	Потписани споразуми/уговори	Број потписаних споразума/уговора			Општинска комисија	Председник општине КИРС/донатор корисни
2.10. Спровођење поступка откупа и пренос својине на изабране кандидате	1 месец	Реализован откуп и пренос права својине на изабране кориснике	Број откупљених сеоских домаћинстава Број објеката чије је власништво пренето на корисника	Људски ресурси		Општинска комисија	Општински суд, пореска управа, служба катастра непокретности
2.11. Праћење (мониторинг) и оцена успешности (евалуација) програма у текућој години	Праћење током целог периода реализације, а оцена на крају године	Реализовано праћење и оцена успешности програма у текућој години	Финансијска вредност појединачног сеоског домаћинства Укупна финансијска вредност откупљених домаћинстава Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање			Радно тело за управљање применом ЛАП-а (Савет за миграције)	

Специфични циљ 3.

У периоду 2015-2018. године обезбедити услове за решавање стамбених проблема најмање 16 породица избеглих лица изградњом стамбене зграде за становање у заштићеним условима							
Активност	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет општине	Остали извори		
2015-2018. година							
3.1. Обезбеђење финансијских средстава и услова за изградњу	3 месеца	Меморандума о сарадњи на реализацији Рег. стамб. пројекта	Износ обезбеђених финансијских средстава	Људски ресурси	Донаторска средства	Органи општине	КИРС, УНХЦР

3.2. Избор локације и обезбеђивање потребне пројектне документације	1 месец	Обезбеђена локација са одговарајућом инфраструктуром обезбеђена пројектна документација	Укупна површина локације Ново опремљености инфраструктуром Израђена пројектна документација	Људски ресурси Буџет општине	Донаторска средства	Органи општине Мионица	КИРС (службе КИРСа за планирање изградњу
3.3. Издавање, локацијских услова, грађевинске дозволе и пријава почетка грађења	1 месец	Издата потребна документација и почета изградња	Локацијски услови Грађевинскоа дозвола Пријава почетка извођења радова	Људски ресурси		Општинска управа	
3.4. Избор извођача радова	После издавања грађевинске дозволе	Спроведена тендерска процедура и изабран извођач радова, склопљен уговор	Број пријављених на тендер Трајање тендерске процедуре Ниво квалитета сакупљених понуда	Људски ресурси Буџет општине	Донаторска средства	КИРС Општинска управа	КИРС, УНХЦР
3.5. Пријава почетка грађења и пријава темеља	8 дана пре почетка грађења	Поднета пријава од стране изабраног извођача радова са изјавом о почетку, року и завршетку радова	Потврда о пријави почетка извођења радова	Људски ресурси		Извођач радова	
3.6. Издавање употребне дозволе	По завршетку објекта и прикључења на инфраструктуру	Решење о употребној дозволи и упис у Катастар непокретности	Издато решење о употребној дозволи и решење о упису употребне дозволе	Људски ресурси		Општинска управа Катастар непокретности	
3.7. Израда правилника о критеријима за решавање стамбених питања и доделу станова крајњим корисницима.	1 месец	Усвојен Правилник о критеријима за решавање стамбеног питања и доделу станова	Правилника Број пријављених потенцијалних корисника	Људски ресурси		Комисија	КИРС, УНХЦР
3.8. Расписивање конкурса за доделу станова и оглашавање конкурса преко медија	1 месец -по правноснажност употребне дозволе	Објављен конкурс, Прикупљене пријавеСпроведена обухватна кампања преко локалних медија	Број и врста медијских догађаја и садржаја у кампањи			Службеник за односе са јавношћу, ,	локални медији Црвени крст, центар за социјални рад, Службе МЗ
3.9. Додела станова по установљеним критеријима	1 месец	Утврђена прелиминарна листа жалбени поступак	Број склопљених уговора о коришћењу станова	Људски ресурси		Комисија	КИРС, УНХЦР, Органи општин

		коначна листа Склопљен уговор са крајњим корисницима					
3.10.Праћење реализације и оцена успешности програма	Цео период од почетка програма до доделе станова, оцена по спроведеном програму	Прикупљање информација и анализирање реализације програма. Оцена успешности реализације	Број и врста анализираних информација. Број и врста закључака и препорука	Људски ресурси		Савет за миграције	КИРС, УНХЦР, и др. невладине организације

Специфични циљ бр. 4

У периоду 2015-2018. године обезбедити услове за решавање стамбеног питања најмање 4 породице избеглих, ИРЛ и повратника доделом монтажних кућа							
Активности	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер у реализацији
				Буџет општине и др. локални ресурси	Остали извори		
2015. година (2016.година, 2017.година, 2018.година)							
4.1. Аплицирање код Комесаријата и др. донатора за средства и потписивање уговора		Пронађен донатор	Потписан уговор са донатором	Људски ресурси		Председник општине и повереник	КИРС и др. донатори
4.2. Формирање Комисије и израда услова и критеријума за доделу монтажне куће - Правилник	15 дана	Формирана Комисија и написан предлог Правилника за доделу монтажне куће	Број и структура чланова Комисије и усвојен Правилник о расподели	Људски ресурси		Председник општине	КИРС
4.3.Расписивање конкурса за доделу монтажне куће и прикупљање захтева	1 месец	Расписан конкурс и прикупљање захтева	Број прикупљених захтева			Комисија	КИРС
4.4.Израда базе података о пријављеним кандидатима	7 дана	Израђена обухватна база података	Број кандидата у бази Број и структура података о кандидатима			Комисија	КИРС, УНХЦР
4.5.Организовање локалне	2 месеца – у	Спроведена обухватна	Број и врсте медијских			Комисија,	КИРС, Црвени крст,

медијске кампање	исто време са трајањем конкурса	кампања преко локалних медија	догађаја и садржаја у кампањи			Повереник и локални медији	Центар за социјални рад, Служба МЗ
4.6. Расписивање јавне набавке за избор добављача	1-2 месеца	Изабран добављач/испоручилац	Број и квалитет понуда	Људски ресурси		Комисија за ј.н.	
4.7. Изабран добављач/испоручилац	10 дана	Потписан уговор са добављачем/испоручиоцем	Број, садржај и услови уговора	Људски ресурси		Комисија са ј.н.	
4.8. Избор кандидата за доделу монтажне куће (а)	2 месеца-прелиминарна листа, рок за жалбу и коначна листа	Одабран одређен број корисника	Број одабраних корисника, структура корисничких породица	Људски ресурси		Комисија	КИРС
4.9.Потписан уговор са корисником	7 дана	Потписивање уговора са корисником	Број, садржај и услови уговора	Људски ресурсу		Комисија	Председник општине, корисници
4.10.Праћење доставе и изградње монтажне куће	До 3 месеца	Испоручена и изграђена монтажна кућа	Број достављених грађевинских грантова, Број завршених грађевинских објеката			Општинска комисија	КИРС
4.11. Континуирано медијско праћење	1 година	Остварено континуирано праћење програма доделе монтажних кућа од стране локалних медија	Број и врста медијских информација, Број и врста медија који су пратили програм			Комисија, Повереник и Локални медији	КИРС, Општинска управа, Центар за социјални рад, Црвени крст
4.12.Процена успешности програма доделе монтажних кућа	Децембар 2015. год. (2016. год, 2017. год, 2018.године)	Процена успешности програма у текућој години	Финансијска вредност појединачног гранта Укупна вредност додељених грантова Број особа које су кроз програм решиле стамбено питање			Савет за миграције	КИРС, Општинска управа, Центар за социјални рад, Црвени крст

Специфични циљ бр. 5.

У периоду 2015-2018. године обезбедити помоћ у виду доделе гранта за економско оснаживање за најмање 20 породица избеглих, ИРЛ и повратника кроз програме samozapošljavanja, односно путем доделе средстава за доходне активности							
Активност	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет општине	Остали извори		
2015. година (2016.година, 2017.година, 2018.година)							
5.1. Аплицирање код Комесаријата и др. донатора за средства и потписивање уговора		Пронађен донатор	Потписан уговор са донатором	Људски ресурси		Председник општине и повереник	КИРС
5.2. Формирање Комисије и израда услова и критеријума за одабир приоритетних породица - Правилник	15 дана	Формирана Комисија и усвојен предлог Правилника	Број и структура чланова Комисије и усвојен Правилник о расподели	Људски ресурси		Председник општине и Комисија	КИРС
5.3. Организовање локалне медијске кампање	Цело време трајања ове активности	Спроведена обухватна кампања преко локалних медија	Број и врста медијских догађаја и садржаја у кампањи			Службеник за односе са јавношћу, Повереник, лок. медијске институције	Црвени крст, центар за социјални рад, Службе МЗ
5.4. Расписивање јавног позива и прикупљање захтева	1 месец	Расписан конкурс и поднети захтеви	Број поднетих захтева захтева		Комисија	КИРС	
5.5. Израда базе података о пријављеним кандидатима		Израђена обухватна база података	Број кандидата у бази, Број и структура података о кандидатима			Повереништво	Центар за социјални рад, Служба МЗ
5.6. Избор корисника и израда прелиминарне листе	1 месец	Утврђена и објављена прелиминарна листа жалбени	Записници, извештаји			Комисија	

		поступак					
5.7. Израда и објављивање коначне листе, организовање обуке, по потреби	3 дана +15 дана	Утврђена и објављена коначна листа	Записник	Људски ресурси		Комисија	КИРС
5.8. Расписивање јавне набавке Избор испоручиоца	1 месец	Спроведена тендерска процедура и изабран испоручилац	Број пријављених испоручилаца Структура/ квалитет прикупљених понуда			комисија за јавне набавке	КИРС
5.9. Потписан уговор са корисником	7 дана	Потписивање уговора са корисником	Број, садржај и услови уговора	Људски ресурсу		Комисија	Председник општине, корисници
5.10. Праћење доставе и започетих активности	Цело време трајања ове активности	Испоручен и употребљен материјал	Број достављених економ. Грантова, Број започетих активности	Људски ресурси		Општинска комисија	
5.11. Процена успешности програма грантова за економ. Оснаживање породице		Процена успешности програма у текућој години	Финансијска вредност појединачног гранта, укупна финансијска вредност додељених грантова, Број особа које су кроз програм решиле економску ситуацију			Савет за миграције	

Поглавље 7. Ресурси/буџет

На основу процена и Уредбе о утврђивању Програма коришћења средстава за решавање стамбених потреба и друге програме интеграције избеглица у 2015. години ("Службени гласник РС" бр. 15/2015) утврђено је да за реализацију Локалног акционог плана (2015-2018) постоји потреба за средствима у висини 36.120.000, 00 динара.

Средства за реализацију, обезбеђиваће се из различитих извора:

- Учешћем локалне самоуправе (најмање 5% од добијених средстава)
- Коришћењем кредитних фондова
- Донаторским фондовима
- Из других доступних извора.

У реализацији овог ЛАП-а, полазиће се од идентификовања и коришћења свих већ постојећих ресурса у локалној заједници (људских и материјалних), а инсистираће се и на већој самоорганизованости и учешћу ресорних министарстава у реализацији активности ЛАП-а.

Поглавље 8. АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ

Аранжмани за примену ЛАП-а у општини Мионица обухватају *локалне структуре и различите мере и процедуре* које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а и
- Структуре које су оперативне и примењују ЛАП

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања представљаће *Савет за управљање миграцијама и трајна решења*, који је учествовао у његовој изради. *Савет* ће као део свог будућег рада, направити *План управљања применом Локалног плана*. *Савет за управљање миграцијама и трајна решења*, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације ЛАП-а;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) ЛАП-а;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих, ИРЛ и повратника у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формиран у циљу непосредне реализације плана и пројекта развијених на основу ЛАП-а. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници – партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену ЛАП-а има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору Радне групе, односно Савета за управљање миграцијама, о свим активностима на спровођењу ЛАП-а;

- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене ЛАП-а у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног акционог плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција. Годишње планове ће усвајати Скупштина општине Мионица (или други надлежни орган локалне самоуправе). Механизми праћења, оцењивања успешности примене ЛАП-а и доношење евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуације) .

Поглавље 9. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ

- Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације ЛАП-а) је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП-а ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

- **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2015-2018. год. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Скупштини Општине Мионица. Финална еволуација обавиће се на крају 2018. године.

- **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.

- Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивања успешности примене Локалног плана ће бити следећи:

- Број нових услуга - локалних мера/ програма за избегла, ИРЛ и потенцијалних повратника;
- Обухват избеглих, ИРЛ и потенцијалних повратника новим услугама и мерама;
- Структура корисника услуга и мера програма;
- Ниво укључености различитих актера у пружању услуга избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници;
- Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ повратницима;
- Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори ...).

- **Процесни индикатори** за праћење и оцењивање успешности примене ЛАП-а биће следећи:

- Број породица избеглих, ИРЛ и повратника које су стамбено збринуте, кроз различите програме решавања стамбеног питања;

- Број избеглих, ИРЛ и повратника који су обухваћени програмима самозапошљавања кроз доделу средстава за доходовне активности / број грантова за покретање самосталне делатности.

- **Методe и технике мониторинга и евалуације:** За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете) анкете, извештавање и др.

Формирани Савет има задатак да уради Локални план акције за избегла, интерно расељена лица и повратнике, како би се трајно решили проблеми поменутих лица и потпуно интегрисали у нашу средину. Неопходно је идентификовати проблеме и анализом утврдити узроке да се у том правцу усмери акциони план. Анализом треба одредити приоритете и одредити циљну групу а у реализацију би се кренуло од постојећих људских ресурса којима располажу локалне институције у Мионици.